

Sygn. akt III RC 836/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w. T. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Kamilla Piórkowska

Protokolant sek. sądowy A. S.

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r. w. T.

sprawy z powództwa:

S. O.

przeciwko:

S. O.

o: ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. ustala, iż obowiązek alimentacyjny powoda S. O. wobec pozwanego S. O. ostatnio ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 20 sierpnia 2015 r. w sprawie (...) wygasł z dniem 1 listopada 2016 r.,

II. kosztami sądowymi od uiszczenia, których zwolnione były strony obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt III RC 836/16

UZASADNIENIE

S. O. w dniu 24 października 2016 r. wniósł pozew przeciwko S. O. domagając się ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego wobec S. O. ostatnio określonego w kwocie 800 zł miesięcznie na mocy wyroku z dnia 20 sierpnia 2015 r. w sprawie (...) Sądu Rejonowego w. T., poczynając od dnia 1 listopada 2016 r.

W uzasadnieniu wskazał m.in., że w momencie ustalania alimentów pozwany był uczniem (...) w K. gdzie nie otrzymał promocji do III klasy i przeniósł się do (...) w T.. Według wiedzy powoda pozwany zaprzestał nauki i zajmuje się obecnie rozwojem pizzy. Jest już osobą pełnoletnią i może podjąć pracę.

Powód wskazał, że jest na emeryturze, której wysokość wynosi (...) zł brutto jednakże po potrąceniach (m.in. alimentach egzekwowanych przez komornika na rzecz pozwanego) we wrześniu i październiku otrzymał po (...) zł.

W odpowiedzi na pozew z dnia 6 grudnia 2016 r. pozwany S. O. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazał on m.in., że faktycznie zaprzestał on kontynuowania nauki w (...) jednak nie jest to równoznaczne z zaprzestaniem nauki w ogóle. Pozwany wskazał, że nie udało mu się ukończyć (...) z uwagi na fakt nadużywania przez ojca alkoholu oraz znęcanie się nad nim i jego matką. W (...) również nie udało mu się ukończyć nauki z powodu problemów natury fizycznej i psychicznej. Miewał bóle brzucha, mdłości, zawroty głowy oraz myśli samobójcze.

Pozwany wskazał, że pizzę rozwozi jedynie okazjonalnie w ramach zastępstwa za jakiegoś pracownika. Z alimentów otrzymywanych od powoda musi się on utrzymać albowiem nie może liczyć jedynie na pomoc matki, która ma zdecydowanie niższą niż powód emeryturę i aby utrzymać dom musi podejmować dodatkowe prace.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowisko.

Sąd ustalił, co następuje

Wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 20 sierpnia 2015 r. wydanym w sprawie (...) zasądono alimenty od S. O. na rzecz S. O. w kwocie po 800 zł miesięcznie.

/okoliczność bezsporna a ponadto dowód:

wyrok z dnia 20 sierpnia 2015 r. – k. 122 akt (...) SR w. T./

Wówczas S. O. miał (...) lat i był uczniem (...) w K.. Nie otrzymał promocji do trzeciej klasy i powtarzał klasę drugą, gdyż nie zdał trzech egzaminów z przedmiotów zawodowych. Nie otrzymywał żadnego stypendium. Na co dzień mieszkał w internacie, którego koszt wynosił 400-500 zł wraz z wyżywieniem. Do domu rodzinnego przyjeżdżał raz w miesiącu. W T. brał korepetycje z matematyki. Nie posiadał żadnego majątku, był utrzymywany przez matkę, dostawał też pieniądze od siostry oraz alimenty od ojca. Był właścicielem samochodu, który kupił za 1400 zł z oszczędności i pieniędzy od siostry.

S. O. miał wówczas (...) lata i pozostawał na emeryturze, której wysokość wynosiła ok. (...) zł. Mieszkał z kolegą, któremu płacił ok. 100 zł miesięcznie za mieszkanie. NA jedzenie wydawał ok. 200 zł. Chorował na cukrzycę i nadciśnienie. Na leki wydawał 80 zł. Był właścicielem samochodu, na paliwo wydawał 500 zł miesięcznie. Dzierżawił od kolegi gospodarstwo o powierzchni ok. 7 ha, z którego nie miał plonów. Hodował kury, klaczki, uprawiał zboże. Płacił podatek rolny, leśny i od nieruchomości w kwocie 340 zł.

/dowód:

akta sprawy (...) SR w. T.)

S. O. ma obecnie (...) lat. Jest emerytem. Jego emerytura wynosi ok. (...) zł brutto miesięcznie. Ma zajęcie komornicze m.in. z tytułu alimentów na rzecz pozwanego i do wypłaty otrzymuje ok. (...) zł miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2016 r. wydanym w sprawie (...) został uznany za winnego znęcania się nad żoną i synem. W wyroku tym nakazano mu opuszczenie domu wspólnie zajmowanego z żoną L. O.. Wobec tego nadal mieszka z kolegą, któremu pomaga uprawiać ziemię. Nie dostaje za to od niego żadnych pieniędzy.

Jest współwłaścicielem działki, na której stoi dom, w którym mieszka pozwany wraz z matką.

Powód nie utrzymuje kontaktów z synem.

/dowód:

- zaświadczenie z banku – k. 4, 34

- wyrok w sprawie (...) – k.29

- przesłuchanie powoda – k. 54-54v./

S. O. ma obecnie (...) lat. Gimnazjum ukończył w (...)roku. W okresie od 1 września 2013 r. do 22 stycznia 2016 r. kontynuował naukę w Zespole Szkół (...) w K., w technikum. Zaliczył I klasę. Klasę II powtarzał. Nie chciał chodzić do tej szkoły, uczył się tam z uwagi na presję ze strony ojca. Przeniósł się do T. do (...) w T. – (...) W szkole tej miał

poważne problemy z matematyką. Douczał się, brał korepetycje, jednak nadal sobie nie radził z nauką. Zrezygnował z nauki w tej szkole w listopadzie 2016 r. będąc uczniem III klasy technikum.

Dnia 28 listopada 2016 złożył dokumenty na trzeci semestr nauki (...) (...) w T.. Naukę rozpocznie od lutego 2017 r. Zajęcia odbywać się będą co dwa tygodnie w soboty i niedziele.

Pozwany nie pracuje. Czasem w ramach pomocy w pizzerii zajmuje się rozwożeniem pizzy.

Poprzedni samochód, który otrzymał od brata sprzedał i za pieniądze uzyskane ze sprzedaży zakupił samochód marki B. rok produkcji (...)

Z alimentów otrzymywanych od powoda przekazuje matce 300 zł na życie, opłaca rachunek za telefon w kwocie 90 zł miesięcznie oraz za internet w kwocie 60 zł miesięcznie. Kupuje sobie również środki czystości, ubrania, bieliznę oraz paliwo do samochodu.

Nie jest zarejestrowany jako bezrobotny.

Pozwany cierpi na trądzik młodzieńczy i nerwicę. Oczekuje na wizytę w Poradni Psychologicznej w ramach NFZ.

/dowód:

-dokumentacja medyczna – k. 24-28

- pismo (...) – k. 49

- pismo (...) – k. 51

- przesłuchanie pozwanego – k.54v.-55/

W okresie od czerwca do grudnia 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy realizowano oferty pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych. Deklarowane wynagrodzenie było równe z najniższą płacą krajową obowiązującą w danym okresie.

/dowód:

- pismo PUP w T. – k. 47/

Sąd zważył, co następuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie przesłuchania stron, które uznano za wiarygodne gdyż były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały, a ponadto znalazły potwierdzenie w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte pozwie i innych pismach procesowych, oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania, a którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Zgodnie z art. 128, art. 129, art. 133 § 1 oraz art. 135 § 1 i 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego

rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Oznacza to, że również ojciec powinien ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem jego dzieci w postaci: zakupu wyżywienia, ubioru, części opłat eksploatacyjnych za mieszkanie w którym przebywają, oraz innych wydatków niezbędnych do ich prawidłowego rozwoju.

Natomiast na mocy art. 135 § 3 kro rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się.

Na podstawie art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, w tym także ustalenia, że obowiązek alimentacyjny wygaś.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale z dnia 9.11.1994r., sygn. akt III CZP 138/94, podstawą obliczenia wysokości alimentów jest dochód netto (a nie brutto) zobowiązanego (OSNC z 1995r., Nr 3, poz. 43, glosy aprobowane Tadeusz Smoczyński OSP z 1995r., Nr 9, poz. 194, oraz Zdzisław Krzeziński „Monitor Prawniczy” z 1995r., Nr 4, str. 113).

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14.11.1997r., sygn. akt III CKN 217/97 (Prokuratura i Prawo z 1998r., Nr 9, poz. 28) wskazano, iż:

„Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 krio). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowywania, a co najmniej znacznego utrudniania dalszego rozwoju dziecka, a to przez pozbawianie go środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po osiągnięciu pełnoletności, pozostawałoby zatem w sprzeczności ze wspomnianym wyżej podstawowym obowiązkiem rodzicielskim.”

Natomiast w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14.11.1997r., sygn. akt III CKN 257/97 (OSNC z 1998r., Nr 4, poz. 70) stwierdzono, że przy orzekaniu o obowiązku alimentacyjnym rodziców wobec dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy także pod uwagę, czy wykazują one chęć dalszej nauki oraz czy ich osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie przez nie nauki.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8.08.1980r., sygn. akt III CRN 144/80 (OSNC z 1981r., Nr 1, poz. 20) wyjaśnił, że:

„Rodzice nie są obowiązani dostarczać środków utrzymania dziecku, które, będąc już przygotowane należycie do wykonywania przez nie odpowiedniego dla niego zawodu, podejmuje dla podniesienia swych kwalifikacji dalsze kształcenie się, ale w studiach się zaniedbuje, nie robi należytych postępów, nie otrzymuje obowiązujących zaliczeń, nie zdaje w terminie przepisanych egzaminów, a zwłaszcza jeżeli z własnej winy powtarza lata studiów i wskutek tego nie kończy studiów w przewidzianym programem okresie”.

Ponadto w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1976r., sygn. akt III CRN 280/76 (OSP z 1977r., Nr 11, poz. 196) wskazano m.in., że prawo do dalszego pobierania alimentów przysługuje dziecku pełnoletniemu które już posiada

określone kwalifikacje zawodowe a które podjęło studia, o ile wiek dziecka nie przekracza znacznie normalnego wieku osób rozpoczynających studia wyższe.

Analiza ww. przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących obowiązku alimentacyjnego prowadzi do wniosku, że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec pełnoletniego uczącego się dziecka istnieje wówczas gdy wiek dziecka nie odbiega znacząco do wieku osób które podejmują naukę w zwykłym trybie (tj. bez opóźnień organizacyjnych) a ponadto pełnoletnie dziecko wykazuje chęć nauki i jego osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki.

Na podstawie zgromadzonego materiału procesowego w ocenie Sądu doszło do zmiany stosunków określonej w art. 138 kro uzasadniającej wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego.

Pozwany powtarzał klasę II w (...)w K.. Następnie na własną prośbę zrezygnował z nauki tam i podjął naukę w (...) w T.. Również tej szkoły nie ukończył i sam zdecydował o zaprzestaniu nauki tam będąc na początku III klasy technikum. Obecnie, mając 20 lat, zapisał się do Z. O. (...) gdzie naukę rozpocznie, jak twierdzi, od lutego 2017 r. pozwany powinien ukończyć już szkołę średnią, podczas gdy jego edukacja zatrzymała się na klasie II.

Nauka, którą pozwany rozpocznie jest nauką w trybie zaocznym, co oznacza, że zajęcia odbywać się będą w co drugi weekend. W ocenie Sądu pozwany przy takim trybie nauki mógłby spokojnie podjąć starania w celu znalezienia pracy tak, aby zapewnić sobie środki na samodzielne utrzymanie się. Od listopada 2016r. nie kontynuuje już nauki, a wiec od 1.11.2016r. sąd stwierdził, że obowiązek powoda wobec pozwanego wygasł.

Podkreślenia wymaga fakt, że w Powiatowym Urzędzie Pracy w T. w okresie ostatniego pół roku dysponowano ofertami pracy dla osób bez doświadczenia zawodowego a więc przy dołożeniu minimum należytej staranności pozwany mógłby podjąć zatrudnienie i zdobyć pieniądze, które pozwoliłyby mu na utrzymanie się. Pozwany jednak nawet nie dopełnił formalności związanych z zarejestrowaniem się jako bezrobotny.

Z tych względów na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28.07.2005r. o kosztach w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2016r., poz. 623), obciążając nimi Skarb Państwa.